

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 9T/30/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5412010066
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Stieranka
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2012:5412010066.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Samosudca Okresného súdu Dolný Kubín JUDr. Rastislav Stieranka na hlavnom pojednávaní konanom dňa 11.09.2012 v Dolnom Kubíne takto

rozhodol:

Obžalovaný

B. Š., nar. XX.XX.XXXX v X. N., trvale bytom X. N., miestna časť N., W. ul. č. XXX/X
je vinný, že

v X. N. a všade tam, kde sa zdržiaval v období od 01.01.2008 do 30.04.2012 si ako rodič neplnil riadne a včas svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá mu voči synovi Y., nar. XX.XX.XXXX vyplývala zo Zákona o rodine, pričom rozsah a spôsob jej plnenia bol v období od 20.02.2003 doteraz určený rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č. 6C/247/2002 zo dňa 12.12.2002 sumou 2.000,- Sk mesačne vopred, vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky I. Š., nar. XX.XX.XXXX, keďže v žalovanom období uhrádzal výživné len sporadicky, a to vo februári 2008 sumu 2.000,- Sk, v máji 2008 sumu 1.000,- Sk, v júli 2008 sumu 2.000,- Sk, v novembri 2008 sumu 1.000,- Sk, v decembri 2008 sumu 2.000,- Sk, vo februári 2009 sumu 40,- €, v marci 2009 sumu 50,- €, apríli 2009 sumu 66,- €, v máji 2009 sumu 66,- €, v septembri 2009 sumu 66,- €, v júni 2010 sumu 100,- €, v decembri 2010 sumu 100,- €, júni 2011 sumu 70,- € a v decembri 2011 sumu 66,- € a takto konal, hoci bol zamestnaný a mal pravidelný príjem, a tak mu v žalovanom období vznikol dlh na výživnom voči svojmu synovi v celkovej výške 2.894,59 €,

teda

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnil z nedbanlivosti svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin páchal závažnejším spôsobom - po dlhší čas,

čím spáchal

prečin „Zanedbanie povinnej výživy“ podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák., v spojení s § 138 písm. b) Tr. zák.

a za to mu súd
ukladá

podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., za použitia § 37 písm. m) Tr. zák. a § 38 ods. 4 Tr. zák., trest odňatia slobody vo výmere tridsať mesiacov.

Súd podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., z dôvodov uvedených v § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a ukladá obžalovanému probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Súd podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. ustanovuje obžalovanému skúšobnú dobu na tri roky.

Súd podľa § 51 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. ukladá obžalovanému povinnosť:

- zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné voči synovi Y.
- počas skúšobnej doby platiť riadne a včas bežné mesačné výživné voči synovi Y.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Dolný Kubín podal dňa 27.04.2012 obžalobu pre skutok uvedený vo výroku rozsudku.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní konanom dňa 11.09.2012 vykonal dokazovanie v nasledovnom rozsahu:

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní (č.l. 149) v zhode s prípravným konaním (č.l. 11) potvrdil, že je otcom syna Y., pričom jeho matkou je svedkyňa I. Š.. Ich spoločné manželstvo bolo v r. 2002 rozvedené, pričom syn bol zverený do výchovy a starostlivosti matky, pričom jemu bola uložená povinnosť platiť na výživu svojho syna mesačné výživné vo výške 2.000,- Sk (66,39 €). V r. 2008 sa oženil so svedkyňou Y. Š., s ktorou má ďalšie dve deti. Tvrdil, že o existencii dlhu na výživnom sa dozvedel až dodatočne, keďže s terajšou manželkou Y. Š. bol dohodnutý, že ona bude poukazovať peniaze v prospech matky jeho syna. Obžalovaný totiž býval dlhší čas pracovne odcestovaný, avšak peniaze manželke posielal. Až dodatočne zistil, že jeho manželka (Y. Š.) ním zarobené peniaze použila na iný účel a výživné zostalo neuhradené. Práve táto skutočnosť bola aj dôvodom ich faktického rozchodu vo februári 2012, odkedy už žijú oddelene. Uviedol, že jeho mesačný príjem bol cca 1.100,- €, avšak mal veľa výdavkov. S matkou svojho syna nekomunikoval a ani so synom sa nestretáva. Po rozchode so svojou terajšou manželkou sa zostal starať o ich spoločné dve deti, a preto v marci 2012 rozviazal pracovný pomer a zostal na tzv. materskej dovolenke. Od mája 2012 už platí priamo k rukám matky svojho syna každý mesiac bežné výživné.

Svedkyňa I. Š.Á. na hlavnom pojednávaní (č.l. 149) v zhode s prípravným konaním (č.l. 24) potvrdila, že je matkou syna Y., ktorého otcom je obžalovaný (bývalý manžel). Po rozvode ich manželstva v r. 2002 bol syn zverený do jej výchovy a starostlivosti, pričom obžalovaný mal platiť na jeho výživu sumu 2.000,- Sk (66,39 €) mesačne. Od r. 2008 však obžalovaný prestal platiť výživné riadne a včas a toto uhrádzal len sporadicky tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku. Od mája 2012 už obžalovaný platí bežné výživné včas, avšak z dlhovaného výživného nič neuhradil. S obžalovaným sa pokúšala v priebehu žalovaného obdobia skontaktovať, avšak neúspešne. Komunikovala však s jeho manželkou, a to telefonicky aj emailom, pričom časť emailovej komunikácie predložila orgánom činným v trestnom konaní (č.l. 18-20). Uviedla, že syn v dôsledku neplatenia výživného núdzou netrpí. Zatiaľ nepožiadala príslušný úrad práce o náhradné výživné, ani nepodala návrh na vykonanie exekúcie voči obžalovanému.

Svedkyňa Y. Š. na hlavnom pojednávaní (č.l. 150) potvrdila, že obžalovaný (jej manžel) ju požiadal, aby uhrádzala výživné z peňazí, ktoré jej posielal, keďže on bol často pracovne v zahraničí. Ona ho upozorňovala, že výživné zaplatí len vtedy, ak bude mať z čoho, keďže mali veľa výdavkov a uhrádzali aj leasing na autá. Uviedla, že obžalovaný vedel o tom, že výživné nie je uhrádzané včas a v plnej výške, keďže ona ho po príchode domov vždy informovala o tom, aké výdavky uhrádzala. Potvrdila, že komunikovala so svedkyňou I. Š. telefonicky aj emailom, pričom potvrdila autentickosť emailov z č.l. 18-20. Na svojich vyjadreniach svedkyňa zotrvala aj počas konfrontácie priamo na pojednávaní (č.l. 151), kedy tvárou v tvár obžalovanému uviedla, že obžalovaný v priebehu celého žalovaného obdobia vedel o existencii dlhu na výživnom, keďže ho priebežne informovala o tom, že ich príjmy nestačia na úhradu všetkých výdavkov ich domácnosti.

Ďalej súd vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov:

Z rodného listu dieťaťa (č.l. 101) mal súd preukázané, že obžalovaný je otcom syna Y., ktorého matkou je svedkyňa I. Š..

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín č. 6C/247/2002 mal súd preukázané, že manželstvo medzi obžalovaným a svedkyňou I. Š. bolo na základe návrhu svedkyne dňa 03.02.2003 právoplatne rozvedené. Ich spoločný syn Y. bol týmto rozsudkom zverený do starostlivosti a výchovy matky, pričom obžalovaný bol s účinnosťou od 20.02.2003 zviazaný na úhradu tzv. bežného mesačného výživného vo výške 2.000,- Sk (66,39 €) k rukám matky, vždy do 20. dňa v mesiaci.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín č. 8P/79/2012 mal súd preukázané, že návrh svedkyne Y. Š. o priznanie tzv. manželského výživného voči obžalovanému bol dňa 04.09.2012 zamietnutý. Zároveň mal súd z tohto spisu preukázané, že obžalovaný sa toho času osobne stará o ich dve spoločné maloleté deti, keďže svedkyňa opustila spoločnú domácnosť.

Z pripojených emailových správ (č.l. 18 - 20) mal súd preukázané, že medzi svedkyňami I. Š. a Y. Š. prebiehala v roku 2010 komunikácia touto formou ohľadom spôsobu úhrady (splátok) zameškaného výživného.

Z pracovných posudkov a mzdových listov (č.l. 53 - 70) vrátane lustrácie Sociálnej poisťovne (č.l. 45 - 52; 145) mal súd preukázané, že obžalovaný bol v žalovanom období zamestnaný pričom mal príjem z ktorého bol schopný uhrádzať súdom priznané výživné.

Zo správ o povesti obžalovaného mal súd preukázané, že obžalovaný bol v minulosti odsúdený (č.l. 137) a je tiež evidovaný ako páchatel' priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ktorý spáchal voči svojej manželke (č.l. 105). Voči obžalovanému je vedených viacero exekučných konaní (č.l. 143).

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín č. 2T/9/2007 (vrátane tam pripojeného spisu OS DK č. 2T/106/2005) mal súd preukázané, že obžalovaný už mal v minulosti problém s včasným uhrádzaním výživného voči svojmu synovi Y..

Z pripojeného spisu Okresného súdu Dolný Kubín č. 2T/11/2010 mal súd preukázané, že obžalovaný bol v marci 2010 právoplatne odsúdený za spáchanie prečinu „Sprenevera“ podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. a za to mu bol uložený podmienený trest odňatia slobody, pričom dvojročná skúšobná doba mu plynula od 12.03.2010 do 12.03.2012.

Vykonaným dokazovaním bolo spoľahlivo a jednoznačne preukázané, že žalovaný skutok sa stal, je trestným činom a spáchal ho obžalovaný, ktorý je za jeho spáchanie trestne zodpovedný.

Súd mal spáchanie žalovaného skutku preukázané na základe výpovede svedkyne I. Š., ktorá predložila doklady o úhrade výživného v žalovanom období, a tiež predložila doklady o emailovej komunikácii s terajšou manželkou obžalovaného, z ktorej je preukázané, že táto mala vedomosť o neuhrádzaní výživného.

Vyjadrenia svedkyne I. Š. ohľadom neplatenia výživného napokon obžalovaný ani svedkyňa Y. Š. nespochybňovali. Obrana obžalovaného spočívala len v tvrdení, že o existencii dlhu nemal vedomosť, pričom poukazoval na údajné nekalé konanie jeho manželky, ktorá v rozpore s jeho pokynom použila ním zarobené peniaze na úhradu iných výdavkov, než on určil.

Takáto obrana samozrejme neobstojí, keďže je povinnosťou každého rodiča plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom osobne. Žiaden rodič sa teda nemôže zbaviť zodpovednosti za riadne a včasné plnenie tejto základnej (a zároveň minimálnej) rodičovskej povinnosti poukazovaním či prenášaním zodpovednosti na tretiu osobu, hoc aj v manželskom pomere. Rovnako nemožno poukazovať na prednostnú úhradu iných výdavkov, keďže v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

V súvislosti s námietkou obžalovaného ohľadom jeho nevedomosti o existencii dlhu na výživnom súd poukazuje na usvedčujúcu výpoveď svedkyne Y. Š., ktorá aj priamo v prítomnosti obžalovaného potvrdila, že tento o existencii a narastaní dlhu na výživnom od začiatku vedel. Napokon treba poukázať aj na skutočnosť, že obžalovaný vedel o majetkovej situácii v svojej domácnosti a rozsahu ich výdavkov, veď práve kvôli nedostatku finančných prostriedkov si spoločne s manželkou zobrali úver.

Obžalovaný bol teda určite uzrozumený s tým, že vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov nebude výživné riadne a včas uhrádzané. Avšak namiesto toho, aby v dôsledku takejto situácie upravil rozsah výdavkov svojej domácnosti, či priority v poradí ich uhrádzania, zobral si ďalší spotrebiteľský úver na úhradu vedľajších, nie nevyhnutných výdavkov.

Nemožno pritom prehliadať skutočnosť, že obžalovaný už v minulosti bol v omeškani s platením výživného voči tomuto svojmu synovi a vedel o tom, aké následky mu môžu v tejto súvislosti hroziť (viď pripojený spis OS DK č. 2T/106/2005).

Je teda preukázané, že obžalovaný neplatil súdom predpísané výživné, a takto konal po dlhší čas. Hoci súd nebol viazaný (§ 7 ods. 1 Tr. por.) určením výšky vyživovacej povinnosti tak, ako túto stanovil tzv. civilný súd v rozvodovom rozsudku, vychádzajúc zo zistených pomerov obžalovaného v žalovanom období, v spojení s dôkazmi, ktoré boli aktualizované v rámci súdneho konania č. 8P/79/2012, možno konštatovať, že takto určené výživné bol obžalovaný schopný počas celého žalovaného obdobia riadne a včas platiť, keďže plne zodpovedá schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom obžalovaného. Len v dôsledku nesprávne nastavených priorít spôsobu jeho života došlo k omeškaniu s platením výživného.

Súd však upravil opis žalovaného skutku tak, aby tento jasne a zrozumiteľne opisoval konanie obžalovaného, a zároveň aby jednotlivé úhrady výživného v žalovanom období zodpovedali preukázaným úhradám, čo do výšky aj času ich vykonania. Keďže obžalovaný už od mája 2012 platí

bežné mesačné výživné riadne a včas, súd ohraničil obdobie páchania žalovaného skutku nie až momentom vyhlásenia rozsudku, ale dňom 30.04.2012.

Hoci prokurátor v podanej obžalobe (v právnej vete) opomenul uviesť, či obžalovaný spáchal ním označený trestný čin úmyselne alebo z nedbanlivosti, súd takéto konanie obžalovaného právne kvalifikoval z hľadiska zavinenia podľa § 16 písm. a) Tr. zák., t.j. ako vedomú nedbanlivosť. Obžalovaný totiž vedel, že prípadným neplnením si vyživovacej povinnosti môže spáchať takýto trestný čin, keďže v minulosti už bolo voči nemu pre takéto konanie vedené trestné konanie, avšak sa bez primeraných dôvodov spoliehal na to, že k spáchaniu trestného činu nedôjde. Spoločil sa na úhradu výživného prostredníctvom svojej manželky, hoci vedel o problémoch s úhradou viacerých výdavkov v ich domácnosti.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd prihliadal na riadne naplnenie účelu trestu v zmysle § 34 Tr. zák., pričom v zmysle § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadal aj na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

Na strane obžalovaného možno konštatovať, že neexistuje žiadna poľahčujúca okolnosť. Oproti tomu bola zistená existencia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák., keďže obžalovaný už bol v minulosti odsúdený vo veci Okresného súdu Dolný Kubín č. 2T/11/2010. Vzhľadom na prevažujúci pomer priťažujúcich okolností súd podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. upravil trestnú sadzbu uvedenú v osobitnej časti Trestného zákona (1 až 5 rokov) a zvýšil dolnú hranicu o jednu tretinu. Následne teda ukladal obžalovanému trest pri dolnej hranici takto upravenej trestnej sadzby (28 mesiacov až 5 rokov). Výkon uloženého trestu odňatia slobody súd zatiaľ nenariadil, ale určil obžalovanému skúšobnú dobu s probačným dohľadom. Obžalovanému tak súd poskytol priestor, aby počas skúšobnej doby svojím životom preukázal, že je schopný (ochotný) viesť v budúcnosti riadny život a aby prejavil účinnú snahu po náprave spôsobenej ujmy v dôsledku zameškaného výživného voči svojmu synovi.

V danom prípade je nepochybné, že obžalovaný páchal túto činnosť aj počas skúšobnej doby predchádzajúceho podmieneného odsúdenia (2T/11/2010), pričom jeho konanie bolo dokončené v apríli 2012, t.j. po skončení skúšobnej doby. Súd napriek tomu neuložil obžalovanému tzv. nepodmienený trest odňatia slobody (najprísnejší z trestov), keďže prihliadal na záujem ním vyživovaných detí. Prípadným pobytom obžalovaného vo výkone trestu odňatia slobody by došlo k sťaženiu plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany obžalovaného voči jeho synovi.

V tejto súvislosti nemožno prehliadať, že obžalovaný si od mája 2012 podľa vyjadrenia matky jeho syna už plní vyživovaciu povinnosť voči svojmu synovi riadne a včas. Rovnako nemožno prehliadať skutočnosť, že obžalovaný sa po rozchode s terajšou manželkou stará o ďalšie dve maloleté deti (viď príp. spis č. 8P/79/2012), pričom platí, že trest by zásadne mal postihovať len páchateľa tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby (§ 34 ods. 3 Tr. zák.). Uloženie podmieneného trestu nebráni ani ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák., keďže ide o trestný čin síce páchaný počas skúšobnej doby, avšak nie úmyselne, ale z nedbanlivosti.

Obžalovanému teda súd poskytol priestor, aby počas skúšobnej doby svojím životom preukázal, že je schopný, ale najmä ochotný, riadne si plniť svoje rodičovské povinnosti, ktoré mu zostali zachované aj po rozvode jeho manželstva. Plnenie súbežne uložených povinností ohľadom riadneho platenia výživného a splatenia dlhovaného výživného bude priebežne kontrolovať probačný a mediačný úradník. Hrozba možného výkonu trestu odňatia slobody, v spojení so súbežne uloženými povinnosťami, by mala byť pre obžalovaného dostatočným motivačným faktorom pre zmenu jeho doterajšieho prístupu k plneniu si svojich rodičovských povinností.

Ak by sa po skončení skúšobnej doby (alebo počas nej) predsa len ukázalo, že obžalovaný si uložené povinnosti neplnil riadne a včas alebo inak nevedol riadny život, súd môže rozhodnúť o tzv. premene uloženého trestu odňatia slobody a nariadiť jeho nepodmienený výkon. Práve a len obžalovaný teda môže svojím správaním (konaním) počas skúšobnej doby ovplyvniť, či bude uložený trest odňatia slobody napokon vykonaný alebo či dôjde (po uplynutí skúšobnej doby) k zahľadaniu tohto odsúdenia aj bez jeho reálneho výkonu.

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov si neplnil z nedbanlivosti svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného a taký čin páchal závažnejším spôsobom - po dlhší čas,

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Dolný Kubín v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, a to v prospech alebo aj v neprospech obžalovaného. V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti jeho vôli.
  - obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, a to len vo svoj prospech
  - príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, ale len v jeho prospech
  - zákonný zástupca, opatrovník a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný zbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v jeho prospech i proti jeho vôli
- Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku ho môžu napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.